

művet műsoron tartani, melyek a színházaknak gyengén jövedelmeznek, de a benünket rejlő értéket a színházaknak kultúrhivatásuknál fogva még anyagi áldozatok árán is a közönség elé kell tárnai. Ha tehát olykor a könnyebb műzsa is szóhoz jut e színpadokon, ezt fájdalommal tesszük, indokát azonban a gazdasági okokban leli, vagyis abban, hogy az előírányzott bevételeket biztosítani kell.

Hogy a színházak nyugodt gazdasági menete biztosítva legyen, a gazdálkodás ellenőrzését fokozottabbá kellett tenni, s így a színházi közigazgatás ellenőrzése, irányítása és felügyelete tekintetében a minisztériumnak többletmunkát kellett vállalnia. Erre már csak azért is szükség volt, mert nem lévén intendáns, annak jogköréből a fontosabb részeket a minisztériumnak kellett átvennie. Így a közvetlenül gazdálkodó igazgatókat az intendánsi jogkör fontosabb teendőinek gyakorlása szorosabban a minisztérium rendelkezése alá helyezi. Ez pedig, üzemi közigazgatásról lévén szó, csak úgy történhetik, illetőleg a minisztérium csak úgy végezheti ez irányú feladatát eredményesen, ha a színházak művészi és gazdasági beleletébe nemcsak teljesen bepillanthat, hanem a fontosabb kérdésekben az irányítást is maga gyakorolja. Nem könnyű feladat ez, mert a színházaknál a gazdasági problémák a művésziéktől a legtöbb esetben nehezen választhatók szét, viszont a művészi kérdésekben az igazgatóknak szabad kezét kell hagyni. A megoldás tehát csak az lehet, hogy az igazgatók művészi terveikről a minisztériumot állandóan tájékoztatják, mely latolgatva ezeknek a terveknek gazdasági szempontból várható kihatásait, gyors intézkedéssel támogatja az igazgatókat munkájukban. Minthogy a színház vállalat is, a cselekvésnek gyorsnak kell lenni, mert a vállalatnak a verseny iráma nem tűr halogatást. Időközi bizottsági tárgyalások útján lehet és kell tehát módját ejteni annak, hogy az igazgatók bevonásával, az üzletmenet állandó megbeszélése mellett, művészi és gazdasági kérdések tekintetében lehetőség szerint közös elhatározásokra jöjjen létre. A tervek végrehajtásához a szükséges felhatalmazást a minisztérium azonnal megadja. A színház nem tűri a bürokratikus formaságok szövevényes útvo-

nalain való cselekvéseket. Miként a részvénytársaság vezérigazgatója, aki a maga hatáskörében vezeti a vállalatát s a fontosabb kérdésekben az igazgatósági üléseken kapja a felhatalmazásokat, a színházigazgatók is a minisztérium illetékes tényezőivel, mintegy a részvénytársaságok igazgatóságainak mintájára tartott bizottsági tárgyalások alapján cselekszenek a fontosabb kérdésekben.

Operaházunk a létszámcsoökkentés óta évről-évre sikeres művészi és anyagi eredményeket produkál. Művész-együtteséből mindezenre hiányzanak a régi nagy erősségek, akiknek helyét a jövőben pótolni kell. Hogy a pénzügyi rendelkezések folytán arra mikor lesz mód, az mindezenre a további évek szubvenciójától és a színház bevételeitől függ. Addig is vendégfellépések útján igyekszik a színház a közönségnek kárpótlást nyújtani. Hogy az Operaház a létszámcsoökkentés óta művészi és anyagi eredményekben kielégítő eredményeket ért el, annak oka az, hogy a minisztérium itt megtartotta azt a határt, melyet az eddigi műsor megkívánt. Magánénekeseink száma 18, magánénekesnőink száma 18, a zenekar létszáma (a kíségitők nélkül) 91, a ballet tagjainak száma 28, az énekkar tagjainak száma 97. Ha ezeket az adatokat az ismert külföldi adatokkal összehasonlítjuk, azt találjuk, hogy hátrányban alig vagyunk, sőt vannak olyan elsőrendű külföldi dalszínházak, amelyekkel szemben helyzetünk kedvezőbb. Hátrányunk mindezenre az, hogy egyetlen operaházunk van, de sajnos, az ország többet meg se bírna. Még Nagy-Magyarország idejében sem, hát még mai csonka állapotunkban.

Az állami kezelésben levő drámai színpadunk, a Nemzeti Színház méltán nevezhető az ország első színpadának. Elsővé avatják a multjából visszatekintő dicső emlékei, hagyományai, melyek a nemzet lelkének kisugárzásai. Ezeket a hagyományokat istápolni és féltékenyen őriznie kell. A jelen nehéz viszonyok között hivatása fokozott feladatok elé állítja, melyeknek minden erejével megfelelni kötelessége. Műsora természetszerűleg elsősorban a magyar drámaírás legkiválóbb értékeit öleli fel, de ezeken felül a világirodalom termékeire is kiterjeszkedik. A 65 tagból